

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 455/12

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący Komisji:	dr inż. Maciej Lasek
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	lic. Robert Ochwat
Członek Komisji:	mgr inż. Ryszard Rutkowski

W dniu 3 października 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawione przez użytkownika, wyniki przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego spadochronów Safire 190 i Silhouette 170, które wydarzyło się w dniu 19 maja 2012 r., w miejscowości Bielsko-Biała – lotnisko EPBA. **Działając w oparciu o art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Uczeń-skoczek wykonywał skok RW-2 z doświadczonym skoczkiem. Ćwiczonymi przez niego elementami było wykonywanie obrotów w poziomie, a następnie oddalenie się ucznia-skoczka od skoczka w sylwetce „track”. Skok był nadzorowany przez instruktora spadochronowego będącego na ziemi. Po oddzieleniu od samolotu na wysokości 3000 m kolejno były wykonywane poszczególne elementy ćwiczenia. Na wysokości około 1500 m nastąpiło rozdzielanie zespołu. Uczeń-skoczek zainicjował otwarcie na wysokości około 1100 metrów, a skoczek na wysokości 800 m. Czas spadochronu skoczka otworzyła się dynamicznie, a czas spadochronu ucznia-skoczka otwierała się prawidłowo, lecz wolniej. Gdy oba spadochrony były już prawidłowo otwarte, nastąpiło zderzenie obu skoczków i krótkotrwałe splatanie (owinięcie) czasz. Po chwili nastąpiło rozdzielanie się skoczków spadochronów. Uczeń-skoczek kontynuował skok na prawidłowo napełnionym spadochronie. Skoczek natomiast podjęła decyzję o wyczepieniu czaszy głównej i użyciu spadochronu zapasowego. Lądowanie obu skoczków nastąpiło na lotnisku bez dalszych następstw.

W trakcie analizy zdarzenia ustalono, że uczeń-skoczek nie wykonał założonego oddalania się od skoczka. Oddalenie to w sylwetce „track” miało trwać około 5 s i prawidłowo wykonane pozwoliłoby uzyskać bezpieczną separację w poziomie podczas otwarcia spadochronów. Stwierdzono również, że skoczek, jako osoba bardziej doświadczona, nie kontrolowała, czy uczeń-skoczek w sposób prawidłowy wykonuje manewr rozejścia. Nie wykonała również

manewru przemieszczenia się w kierunku przeciwnym do założonego oddalania się ucznia-skoczka.

Przyczyną poważnego incydentu było nieprawidłowe wykonanie procedury rozejścia się skoczków, co spowodowało brak separacji poziomej przed otwarciem spadochronów.

Komisja zaakceptowała następujące **zastosowane środki profilaktyczne**:

Zdarzenie omówiono z uczniami-skoczkami i skoczkami spadochronowymi. Zwrócono uwagę uczniom-skoczkom i skoczkom na zachowanie zasad bezpieczeństwa podczas rozdzielania formacji. Przed dalszymi skokami uczeń-skoczek powtórzy ćwiczenie w zakresie nauki przemieszczania się do przodu – liczba skoków według uznania instruktora, do opanowania ćwiczenia.

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa**.

Nadzorujący badanie:

mgr Tomasz Kuchciński *podpis na oryginale*